REFERAT Natur-, Klima- og Miljøudvalget d. 02-09-2026

Mødedato	Onsdag d. 02. september 2026 kl. 14:15
Mødested	Magistratssalen, Sønderborg Rådhus
Mødedeltagere	Asger Romme Andersen, Daniel Staugaard, Erik Lorenzen, Kristian Egeskov Bonefeld, Niels Benjamin Sørensen, Susanne Blegvad Posselt, Tom Hartvig Nielsen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden..... 3
2. Temadrøftelse - Mountainbiketrails i Sønderborg Kommune..... 5
3. Godkendelse af forslag til høring af Naturkvalitetsplan 1.0..... 9
4. Drøftelse af scenarier for støjregulering af kunstgræsbanen på ringriderpladsen..... 12
5. Drøftelse af initiativer til forbedring af handicaptilgængeligheden på Sønderborg Kommunes Blå 15
6. Godkendelse af organisering af Det Grønne Råd..... 18
7. Orientering om evaluering af Vinterbadepunkter..... 20
8. Orientering om status på udmøntningsplan 2026-2029..... 24
9. Orientering om ledelsesinformation 2026 - ultimo juli..... 26
10. Generel orientering..... 28
Lukket: 11. Lukket generel orientering - (Lukket punkt)..... 29
Lukket: 12. Underskriftsark - (Lukket punkt)..... 29

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

26/193

Fraværende: Susanne Blegvad Posselt

1. Godkendelse af dagsorden

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- dagsordenen.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Godkendt.

Fraværende:

Susanne Blegvad Posselt

Punkt 2: 2. Temadrøftelse - Mountainbiketrails i Sønderborg Kommune

26/22731

Fraværende: Susanne Blegvad Posselt

2. Temadrøftelse - Mountainbiketrails i Sønderborg Kommune

Sagsresumé

For at styrke mulighederne for friluftsliv og aktiv bevægelse i naturen har Byrådet afsat 0,3 mio. kr. i 2026 til idéudvikling af mærkede og graduerede mountainbiketrails, jævnfør Budgetaftale 2026-2029. Initiativet understøtter Byrådets Vision 2026-2029 gennem sit fokus på natur og styrkelse af den rekreative brug af naturen.

For sagens videre proces er der brug for en temadrøftelse i udvalget ift. afklaring om den strategiske retning for udviklingen af mountainbiketrails i Sønderborg Kommune og en præcisering af forståelsesrammen for ”mountainbiketrails”.

Til temadrøftelsen gives en introduktion til emnet og en foreløbig status på processen.

Initiativet understøtter Byrådets Vision 2026-2029 gennem sit fokus på natur og styrkelse af den rekreative brug af naturen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- den strategiske retning og ønsker ift udvikling og etablering af mountainbiketrails i Sønderborg Kommune, herunder hvilken forståelsesramme mountainbiketrails dækker over.

Sagsfremstilling

I Sønderborg Kommune er der fire mountainbikespor. Sporenes længde og sværhedsgrad varierer. To mountainbikespor er kategoriseret som singletracks; Spang og Kær Vestermark. Singletracks stiller krav til tekniske færdigheder. Spang er anlagt og driftes af foreningen MTB Sønderborg. Derudover er der to mountainbikespor, Bittenlund og Nørreskoven, som bør kategoriseres som mountainbikeruter. Disse to spor går igennem varieret terræn, er delvist adskilt fra øvrig færdsel og kræver minimale tekniske færdigheder.

Af budgetteksten for Budgetaftale 2026-2029 fremgår det, at midlerne skal anvendes til at undersøge mulige placeringer og udarbejde forslag til udformning i samarbejde med relevante organisationer, lodsejere og frivillige foreninger. Initiativet skal danne grundlag for en fremtidig etablering af et attraktivt mountainbiketilbud i kommunen til gavn for borgere og besøgende. Initiativet skal indgå i natur-stihandleplanen.

Forvaltningen har været i indledende dialog med relevante organisationer, lodsejere og foreninger ift. status for mountainbiketrails i kommunen og evt. fremtidige muligheder.
Mulighederne er begrænsede, da de geografiske forhold ikke er optimale, og Naturstyrelsen er ikke positive ift.

anlæg på Naturstyrelsens arealer. Kommunen råder udover Spang ikke over oplagte områder til udvidelser eller nye anlæg.

Tilbagemeldingen fra planlæggerne af DGI Landsstævnet er, at de eksisterende anlæg for mountainbike er tilstrækkelige, men at det vil være relevant med forbedringer af mountainbikesporene inden Landsstævnet i 2029.

Ift den videre proces er der behov for en præcisering af definition af mountainbiketrails, afsæt og formål:

Definition af mountainbiketrails
Definitionen og forståelsen af mountainbiketrails kan være meget forskellige, og derfor er der brug for en klar pejling af forståelsesrammen. Mountainbiketrails kan forstås som:

- Singletracks, hvor anlæggene og sporforløbene er særskilte, og hvor der er minimal sammenblanding med anden færdsel? Dvs., at idékataloget skal have fokus på at udvikle nye eller eksisterende singletracks.

- Mountainbiking som rekreativ cykling, hvor mountainbiketrails forstås i et bredere perspektiv og omfatter en kortlægning af cykelruter i Sønderborg Kommune som er velegnede til mountainbiking som rekreativ cykling på eksisterende veje og grusveje. Dvs., at det bredere perspektiv vil kunne omfatte gravelcykling, som har stigende tilslutning.

- Sammenhængende mountainbiketrails, der er en mountainbikestrategi, som har fokus på at skabe bedre sammenhæng mellem de eksisterende mountainbikespor. En strategi som kan skabe værdi ift. turismebranding.

Idékatalogets indhold
På baggrund af udvalgets drøftelse vil forvaltningen arbejde videre med idékataloget ved at skitsere muligheder og potentialer for mountainbiketrails kommunen. Der vil ud fra dialog med relevante interessenter og evt. inddragelse af ekstern rådgiver indenfor mountainbikespor. Idékataloget vil også indeholde løsningsmuligheder for etablering og drift af mountainbiketrails.

Hovedpunkter i idékataloget vil være:

- Status på mountainbiketrails i Sønderborg Kommune
  - Eksisterende mountainbiketrails – drift og etablering
  - Foreninger og samarbejdspartnere - barrierer og potentialer. Drift og udvikling. Evt. samarbejdsmuligheder.
  - Behovsafdækning. Aktuelle brugere og potentielle brugere.
- Strategi for mountainbiketrails

- Erfaringer i og evt. inspiration fra andre kommuner
- Skitseringer af potentielle og fremtidige mountainbiketrails
- Estimat af økonomi ift. anlæggelse og drift af mountainbiketrails

Mountainbiketrails og Naturstihandleplanen
Udover en drøftelse af idékatalogets afsæt er der behov for en drøftelse af sammenhængen mellem idékataloget for mountainbiketrails og Naturstihandleplanen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Drøftet.

Fraværende:

Susanne Blegvad Posselt

Punkt 3: 3. Godkendelse af forslag til høring af Naturkvalitetsplan 1.0

24/19819

Fraværende: Susanne Blegvad Posselt

3. Godkendelse af forslag til høring af Naturkvalitetsplan 1.0

Sagsresumé

Naturkvalitetsplanen er en opfølgning på Naturpolitikken, som Byrådet vedtog den 14. juni 2015. Planen er forankret i Kommuneplan 2023–2035, som fastlægger rammerne for en balanceret benyttelse og beskyttelse af kommunens naturområder. Naturkvalitetsplan 1.0 sætter de overordnede rammer for udviklingen af naturtilstanden i kommunen. Planen forventes efterfølgende at skulle følges op af en handleplan, der omsætter målsætninger til konkrete tiltag.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget havde den 4. marts 2026 en temadrøftelse om Naturkvalitetsplanen, og planen er blevet tilpasset på baggrund af drøftelserne. Det indstilles derfor til, at forslag til Naturkvalitetsplan 1.0 sendes i offentlig høring i seks uger.

Forvaltningen vurderer, at forslag til Naturkvalitetsplan 1.0 ikke udløser krav om miljøscreening eller miljøvurdering efter miljøvurderingsloven.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2026-2029, hvor grøn omstilling, bæredygtighed og natur samt turisme er i fokus.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- at forslag til Naturkvalitetsplan 1.0 sendes i høring i seks uger.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog Naturpolitikken den 14. juni 2015. Naturkvalitetsplanen er en opfølgning på Naturpolitikken og er forankret i Kommuneplan 2023–2035, der som administrativt grundlag skal sikre en balance mellem benyttelse og beskyttelse af naturen.

Forslag til Naturkvalitetsplan 1.0 er Sønderborg Kommunes første samlede plan til at vurdere og kortlægge naturens tilstand og fastsætter målsætninger for naturudviklingen.

Naturkvalitetsplanen beskriver de væsentligste årsager til en presset natur og tilbagegang i biodiversiteten. Fragmentering, næringsstofbelastning, dræning og tilgroning betyder, at mange naturområder er små, isolerede og

ikke robuste nok til at understøtte et rigt plante- og dyreliv. Naturkapitalindekset måler, hvor rig og varieret naturen er. På dette indeks rangerer Sønderborg Kommune som nummer 83 ud af 98 blandt landets kommuner. Derfor er der behov for et fælles fagligt grundlag i kommunen, der kan understøtte arbejdet med at forbedre naturtilstanden.

Naturkvalitetsplanen skal skabe et samlet overblik over naturens aktuelle tilstand, hvor den værdifulde natur findes, og hvor der er potentiale for at forbedre naturtilstanden. Den viser, hvor der er størst potentiale for at udvikle en mere sammenhængende natur. Samtidig skaber planen et grundlag for at følge udviklingen i naturtilstanden og dokumentere effekterne af de gennemførte indsatser. Planen bliver et redskab i sagsbehandling, planlægning og prioritering af kommende naturindsatser. Planen gør det muligt at integrere naturhensyn i kommuneplan, lokalplanlægning og jordforvaltning. Den vil understøtte omlægnings- og helhedsplaner.

Vurdering af naturens tilstand er en vigtig forudsætning for arbejdet med Grøn Trepart og i arbejdet med den kommende biodiversitetslov. Naturregistreringerne udgør et væsentligt fagligt grundlag for at prioritere indsatser og udvikle helhedsorienterede projekter, hvor hensyn til natur, klima, vandmiljø og arealanvendelse tænkes sammen.

Forvaltningen vurderer, at forslag til Naturkvalitetsplan 1.0 ikke udløser krav om miljøscreening eller miljøvurdering, jf. miljøvurderingsloven. Naturkvalitetsplanen er alene vejledende og indebærer ikke nye restriktioner for naturarealerne ud over eksisterende lovgivning. En afgørelse om, at planen ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, offentliggøres inden endelig godkendelse af Naturkvalitetsplan 1.0.

Den videre proces
Målene for udviklingen af naturtilstanden kan ikke realiseres uden konkrete indsatser. Derfor lægger forslag til Naturkvalitetsplan 1.0 op til, at politiske målsætninger og konkrete indsatser efterfølgende formuleres i en kommende handleplan.

Efter endt høring vil planen blive tilrettet og forelagt udvalget til endelig godkendelse, hvor der samtidig skal tages stilling til de næste skridt.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Godkendt.

Fraværende:

Susanne Blegvad Posselt

4. Drøftelse af scenarier for støjregulering af kunstgræsbanen på ringriderpladsen

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har siden 2023 modtaget klager over støj og andre gener fra kunstgræsbanen på Ringriderpladsen. I 2024 meddelte miljømyndigheden påbud om støjdæmpende foranstaltninger, herunder etablering af et fire meter højt støjhegn og begrænsninger af brugstiderne. Påbuddet blev delvist efterkommet ved at reducere brugstiderne aften og weekender.

Miljøstyrelsen offentliggjorde i december 2025 en ny vejledning om støj fra idrætsanlæg. Vejledningen giver kommunerne et større råderum til at afveje hensynet til idrætsudøvelse over for hensynet til naboerne ved vurdering og regulering af støjgener.

På den baggrund har miljømyndigheden revurderet sagen og udarbejdet et oplæg til nyt påbud baseret på et lavere støjhegn kombineret med regulering af brugstiderne. Det nye oplæg til påbud har været i høring hos naboer og brugere i perioden 25. februar – 23. marts 2026.

Forvaltningen beder Natur, Klima og Miljøudvalget om at drøfte principperne for den fremtidige regulering af banen.

Sagen relaterer sig til fokusområderne et godt liv og attraktive bymiljøer, lokalsamfund og fællesskaber i Byrådets Vision 2026-2029 samt til Idræts- og Fritidspolitikkens målsætning om gode idrætsfaciliteter.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- hensyn og principper som skal lægges til grund for regulering af brugstider for kunstgræsbanen i sommerperioden.

Sagsfremstilling

Den 1. oktober 2024 meddelte miljømyndigheden påbud om støjregulering af kunstgræsbanen på Ringriderpladsen. Påbuddet byggede på de daværende nationale vejledninger og praksis fra Miljø- og Fødevareklagenævnet og omfattede blandt andet krav om etablering af et fire meter højt støjhegn.

Støjhegnet blev vurderet at kunne reducere støjniveauet væsentligt ved de omkringliggende boliger, men løsningen forudsatte omfattende anlægsarbejder som blev anslået til cirka 7 mio. kr. Støjhegnet er ikke anlagt, og i stedet er brugen af banen stoppet om aftenen og i weekender.

I december 2025 offentliggjorde Miljøstyrelsen Vejledning nr. 81 om støj fra idrætsanlæg. Vejledningen indebærer, at vurderingen af støj fra idrætsanlæg i højere grad skal baseres på en konkret lokal afvejning af naboernes gener over for de samfundsmæssige interesser, der er forbundet med anvendelsen af anlægget. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende grænseværdier for støj fra idrætsanlæg. Miljømyndigheden skal derfor foretage et konkret skøn over, om der foreligger væsentlige støjgener, og om der er behov for regulering efter miljøbeskyttelseslovens § 42. Samtidig fremhæver vejledningen, at der kan være væsentlige samfundsmæssige interesser i at sikre gode muligheder for idrætsudøvelse i bynære områder.

Forvaltningen vurderer, at der ikke findes én fagligt eller juridisk bestemt løsning på sagen. Kommunen har inden for lovgivningens rammer mulighed for at vælge mellem forskellige modeller for regulering af brugstiderne, hvor hensynet til støjreduktion og hensynet til brugen af banen vægtes forskelligt.

På den baggrund har miljømyndigheden bedt forvaltningen undersøge alternative løsninger for brugen af banen, der kan reducere generne uden etablering af det tidligere forudsatte fire meter høje støjhegn. Idræts- og fritidsudvalget har derfor den 4. februar 2026 behandlet et oplæg fra forvaltningen, hvor et centralt element i disse overvejelser er anvendelsen af et lavere 2,4 meter støjhegn i kombination med regulering af brugstider, som virkemiddel til at begrænse de perioder, hvor naboerne oplever de største gener.

Miljømyndigheden har med baggrund i oplægget fra forvaltningen, sendt et ændret påbud med et 2,4 meter højt støjhegn i høring i perioden 25. februar – 23. marts 2026 hos naboer og brugere. Der er indkommet fem høringssvar – herunder et samlet svar fra de omboende naboer via deres advokat samt naboernes talepapir fra et borgermøde, der blev afholdt i høringsperioden, jf bilag 1. Høringssvarene viser blandt andet at naboerne ønsker mere omfattende begrænsninger i brugstiderne, herunder flere perioder uden organiseret aktivitet.

Efter høringen har forvaltningen indsendt forslag til miljømyndigheden med konkret ændret tidsmæssig regulering af banen, som tilgodeser brugernes behov.

Miljømyndigheden vurderer, at begrænsninger særligt bør målrettes sommerperioden fra 1. maj til 30. september. Det er i denne periode, at naboernes ophold i haver og boliger med åbne vinduer typisk er størst, og hvor støjgenerne derfor opleves mest intensivt.

Udvalget bedes drøfte følgende temaer:

- hvilke principper der skal lægges til grund for regulering af brugstider i sommerperioden, eksempelvis hyppighed, varighed og tidspunkter
- om der ønskes faste ugentlige "stilleperioder" og et antal spillefri weekenddage, uden organiseret brug af banen i sommerperioden

På baggrund af udvalgets drøftelse vil miljømyndigheden udarbejde et nyt forslag til påbud for kunstgræsbanen. Beslutning om høring af påbuddet vil blive behandlet i udvalget.

Det forventes, at et nyt påbud vil omfatte:

- regulering af brugstider, herunder regulering af brugstider i sommerperioden i overensstemmelse med den politiske tilkendegivelse,
- etablering af et 2,4 meter højt støjhegn,
- vilkår for anvendelse af musik over højttalere
- vilkår for indretning og vedligehold af hegn, der minimerer støj
- vilkår om ikke at bruge banen til organiserede aktiviteter i skolernes sommerferie

Påbuddet vil kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Drøftet.

5. Drøftelse af initiativer til forbedring af handicaptilgængeligheden på Sønderborg Kommunes Blå Flag-strande

Sagsresumé

Sønderborg Kommune arbejder løbende med at forbedre tilgængeligheden til kommunale tilbud og faciliteter. I budgetaftalen for 2026-2029 har aftaleparterne tilkendegivet et ønske om at forbedre adgangsforholdene ved kommunens Blå Flag-strande for mennesker med bevægelseshandicap.

Forvaltningen har gennemført en kortlægning af handicaptilgængeligheden på kommunens ni Blå Flag-strande og identificeret en række mulige forbedringer. Sagen understøtter Byrådets Vision 2026-2029 om Et godt liv – hele livet, Grøn omstilling, bæredygtighed og natur samt Attraktive bymiljøer, lokalsamfund og fællesskaber, hvor der blandt andet er fokus på adgang til naturen, inkluderende fællesskaber og tilgængelighed.

Sagen forelægges med henblik på at drøfte en prioritering af indsatserne og indarbejde en finansieringsmodel i det kommende budgetarbejde.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- at de identificerede forbedringstiltag for handicaptilgængeligheden ved kommunens Blå Flag-strande kan danne grundlag for det videre arbejde, og
- at Handicaprådet inddrages i prioriteringen af indsatserne.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2026-2029 har aftaleparterne tilkendegivet et ønske om at forbedre adgangsforholdene ved kommunens Blå Flag-strande for mennesker med bevægelseshandicap.

Indsatsen understøtter Byrådets Vision 2026-2029 om adgang til naturen, inkluderende fællesskaber og attraktive rekreative områder for alle borgere.

Sønderborg Kommune er også ved at igangsætte en analyse på tilgængelighed i kommunale bygninger. Med budgetaftalen for 2026-2029 er fokus udvidet til også at omfatte de kommunale Blå Flag-strande.

Adgang til natur, fritidsliv og rekreative områder har stor betydning for livskvalitet, sundhed og deltagelse i fællesskaber. Sønderborg Kommune råder over ni Blå Flag-strande, som er blandt kommunens mest benyttede rekreative områder.

En gennemgang af strandene viser, at tilgængeligheden varierer. Flere steder findes allerede handicapvenlige faciliteter, mens andre Blå Flag-strande fortsat har fysiske barriere, der begrænser adgangen for borgere med

funktionsnedsættelser.

En gennemgang af strandene viser, at tilgængeligheden varierer. Flere steder findes allerede handicapvenlige faciliteter, mens andre Blå Flag-strande fortsat har fysiske barriere, der begrænser adgangen for borgere med funktionsnedsættelser.

Forvaltningen har identificeret følgende mulige initiativer:

Strand	**Forslag**	**Anslået pris**	**Afledt drift**
Vemmingbund Badestrand	Etablering af to handicapparkeringspladser ved handicaptoilettet	75.000 kr.	0 kr.
Fynshav Strand	Udlægning af strandmåtter	300.000 kr.	27.520 kr.
Drejby/Kerneland	Etablering af handicaptoilet (modultoilet med tilslutning til eksisterende afløb)	300.000 kr.	8.580 kr.
Drejby/Kerneland	Etablering af rampe over dige og strandmåtter	500.000 kr.	27.520 kr.
Alnor Strandpark	Renovering af eksisterende handicap adgang	100.000 kr.	0 kr.
Mommark Strand	Gelænder på eksisterende badebro	20.000 kr.	0 kr.
”Fluepapiret” ved Sønderborg Slot	Udlægning af standmåtter og rampe	200.000 kr..	27.520 kr.
”Fluepapiret” ved Sønderborg Slot	Etablering af to handicapparkeringspladser	10.000 kr.	0 kr.
Egernsund Strand Lågmaj	Renovering af eksisterende rampe og strandmåtter	50.000 kr.	27.520 kr.
Alle strande	Servicegennemgang af strandene	500.000 kr.	0 kr.
I alt		2,1 mio. kr.	118.660 kr.

Forvaltningen vurderer, at de foreslåede tiltag vil styrke tilgængeligheden på kommunens strande og understøtte kommunens arbejde for, at flere borgere kan benytte kommunale fritids- og naturområder.

Forvaltningen foreslår, at Handicaprådet inddrages i den videre prioritering af initiativerne med henblik på at pege på de indsatser, der vurderes at have størst betydning for borgere med handicap. Prioriteringen bør tage udgangspunkt i effekten for brugerne og muligheden for at skabe sammenhængende adgang fra parkering til strand og vand.

For borgere med handicap forventes initiativerne at forbedre den fysiske adgang til strandene, skabe større selvstændighed ved strandbesøg, øge mulighederne for deltagelse i fritids- og familieaktiviteter samt at styrke kommunens samlede tilgængelighedsprofil.

Forvaltningen vurderer desuden, at der er behov for en samlet servicegennemgang med fokus på tilgængelighed, skiltning, redningsudstyr m.v. for at skabe et bedre overblik, beslutningsgrundlag og forbedre forholdene og informationen til borgere og besøgende ude på strandene. Der foreslås derfor afsat 500.000 kr. til denne opgave.

Der er identificeret projekter for i alt ca. 2,1 mio. kr.

Forvaltningen anbefaler, at der arbejdes videre med en finansieringsmodel svarende til ca. 0,5 mio. kr. årligt over en fireårig periode, så indsatserne kan gennemføres successivt.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Udsat til kommende udvalgsmøde.

6. Godkendelse af organisering af Det Grønne Råd

Sagsresumé

Den tidligere naturbeskyttelseslov stillede krav om, at kommunerne skulle nedsætte et Grønt Råd. Dette krav er siden bortfaldet, og kommunerne er i dag ikke længere forpligtet til at opretholde et sådant råd. Mange kommuner vælger dog fortsat frivilligt at have et Grønt Råd, fordi det skaber en struktureret dialog med natur-, miljø- og friluftsorganisationer.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget beslutter under dette punkt den fremtidige organisering af Det Grønne Råd i Sønderborg Kommune.

I Sønderborg Kommune blev Det Grønne Råd genaktiveret i 2022 for at styrke dialogen mellem kommune, politikere og lokale aktører inden for natur, klima og miljø.

På baggrund af drøftelsen i Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 6. maj 2026 har forvaltningen udarbejdet forslag til en ny forretningsorden for Det Grønne Råd i Sønderborg Kommune. Udvalget skal tage stilling til, om rådet skal videreføres efter den gældende forretningsorden, nedlægges eller om forslaget til en ny forretningsorden (version 2.0) skal implementeres.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at udvalget godkender én af følgende tre modeller:

A. Det Grønne Råd reorganiseres i overensstemmelse med vedlagte forretningsorden med opstart medio 2027, under forudsætning af, at der afsættes ressourcer svarende til 0,5 årsværk til etablering og drift. Alternativt forudsætter modellen en omprioritering af eksisterende opgaver inden for forvaltningens nuværende ressourcer.

B. Det Grønne Råd videreføres efter den gældende organisering og forretningsorden.

C. Det Grønne Råd nedlægges.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet udkast til en opdateret forretningsorden som opfølgning på den tidligere politiske drøftelse i Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 6. maj 2026, hvor der blev efterspurgt en mere tidssvarende og tydelig ramme for Det Grønne Råds arbejde samt en styrket kobling til Grøn Trepart.

Derudover ser forvaltningen en mulighed for, at en bredere organisatorisk justering kan understøtte en helhedsorienteret tilgang i rådet, hvor hensyn til naturen ligeledes kan balanceres med idræts- og fritidsaktiviteter,

friluftsliv, turisme og erhverv i udviklingen af Sønderborg Kommune. Samtidig har nye nationale krav, lokale klima- og naturindsatser samt implementeringen af den Grønne Trepart skabt et behov for at modernisere rådets struktur og arbejdsform. Den opdaterede forretningsorden skal derfor sikre, at rådet kan fungere som et mere strategisk og effektivt rådgivende forum, der understøtter kommunens grønne dagsordener.

Den beskrevne organisering i forretningsorden 2.0 er ambitiøs og medfører et væsentligt administrativt og fagligt ressourcetræk i forvaltningen.

Den nuværende forretningsorden beskriver ét samlet råd med faste medlemmer, mens version 2.0 introducerer en ny organisering i tre niveauer, som er den største strukturelle ændring – den nuværende og version 2.0 er vedhæftet som bilag:

- Det Grønne Forum - åbent forum
- Det Grønne Råd - mindre strategisk gruppe
- Arbejdsgrupper (midlertidige)

Af bilag fremgår en sammenligning mellem den foreslåede forretningsorden version 2.0 og den eksisterende forretningsorden.

Realiseringen af forretningsorden 2.0 forventes at medføre et løbende ressourcetræk i forvaltningen til sekretariatsbetjening, faglig understøttelse og koordinering. Det samlede administrative ressourcebehov vurderes til ca. 0,5 årsværk, afhængigt af ambitionsniveauet, antallet af arbejdsgrupper samt omfanget af den nødvendige faglige understøttelse.

Såfremt der ikke tilføres ressourcer til opgaven, vil det have konsekvenser for forvaltningens øvrige opgavevaretagelse. Enten må ambitionsniveauet for indsatsen reduceres, eller der må ske en omprioritering af ressourcer fra andre opgaver, hvilket vil kunne påvirke fremdriften i blandt andet Naturkvalitetsplanen, Sakslundprojektet og betjeningen af samarbejdsfora under Grøn Trepart.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet udgiften afholdes inden for det eksisterende budget.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Godkendt model B med den tilføjelse, at forvaltningen og det Grønne Råd får til opgave at genbesøge forretningsordenen. Forretningsorden forelægges til beslutning i Natur-, Klima- og Miljøudvalget i 2027.

7. Orientering om evaluering af Vinterbadepunkter

Sagsresumé

Friluftsrådet lancerede i 2021 konceptet *Vinterbadepunkter* som følge af det stigende antal vinterbadere. Et vinterbadepunkt er et kvalitetsmærket badested med dokumenteret god badevandskvalitet, sikker adgang til vandet og den nødvendige basisinfrastruktur til vinterbadning.

Forsøgsordningen *Vinterbadepunkt* blev afprøvet i landdistrikterne i vinterbadesæsonen 2025/2026 på tre strande. Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter afsatte midler til sæsonen 2026/2027 på seks strande, hvorefter forsøgsordningen ophører, medmindre der træffes beslutning om en permanent videreførelse.

På vinterbadepunkterne er der gennem hele vinterbadesæsonen foretaget månedlige vandprøver, opsat informationsskilte og hejst Vinterbadepunkt-flag ved tilfredsstillende badevandskvalitet. Etablering og annoncering af ordningen er gennemført inden for naturvejledernes eksisterende budgetramme, mens gebyrer og vandprøver er finansieret via forprojektmidler.

Evalueringen viser, at ordningen har været en succes med positive effekter på sikkerhed, medlemsvækst i vinterbadeklubberne, nye fællesskaber, sundhedsfremme og turisme i skuldersæsonen og peger samtidig på fordele ved at gøre ordningen permanent på i alt 10 strande i kommunen.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2026-2029, hvor grøn omstilling, bæredygtighed og natur samt attraktive bymiljøer, lokalsamfund og fællesskaber er fokusområder.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget orienteres om sagen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Med støtte fra Puljen til Forprojekter etablerede Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter i 2024 vinterbadepunkter som en indsats til at styrke attraktive og levende landdistrikter samt tilbyde de besøgende mere sikre og attraktive vinterbadeforhold ved Købingsmark Strand, Det Maritime Center ved Kær Vestermark og Ballebro. I 2025 blev forsøget udvidet til også at omfatte Alnor Strandpark og Mommark Strand. Ved Sønderborg Strand (Den Sorte Badestrand), blev etableret et vinterbadepunkt med midler indenfor den ordinære drift.

I vinterbadesæsonen fra 15. september til 31. maj tages der otte vandprøver på hvert vinterbadepunkt. Når badevandskvaliteten lever op til kravene, hejses Vinterbadepunkt-flaget som synligt bevis på god vandkvalitet. Derudover er der opsat informationsskilte om vinterbadning.

Sønderborg Kommune har i forvejen stor erfaring med kvalitetsmærkede badesteder gennem kommunens ni Blå Flag-strande, hvor der blandt andet stilles krav om løbende badevandskontrol, formidling, strandrensning og andre faciliteter. Derudover overvåges badevandskvaliteten på kommunens øvrige offentlige badestrande.

Forprojektet blev evalueret i sommeren 2026 af de deltagende vinterbadeklubber og Naturvejlederne. Evalueringen viser, at ordningen har været en succes og har bidraget positivt til borgernes mulighed for sikker vinterbadning der øger trygheden. Samtidig peger evalueringen på øget medlemsvækst i vinterbadeklubberne, etablering af nye fællesskaber og relationer, styrkelse af sundhedsfremmende aktiviteter til borgerne og et forbedret turismeprodukt i skuldersæsonen.

Evalueringen viser også, at der fortsat er behov for at udvikle faciliteter, tilgængelighed og kommunikation samt styrke samarbejdet mellem kommune og vinterbadeklubber for at sikre ordningens langsigtede forankring.

Det kan overvejes at udvide Vinterbadepunkt-ordningen til at omfatte de strande, der allerede er certificeret med Blå Flag. Derudover er vinterbadepunkterne ved Det Maritime Center ved Kær Vestermark og Ballebro også oplagte vinterbadepunkter, da begge steder har velegnede forhold til vinterbadning. Ordningen vil dermed omfatte i alt 10 vinterbadepunkter: Lågmaj (Egernsund), Alnor, Vemmingbund, Sønderborg Strand (Den Sorte Badestrand), Fluepapiret, Mommark Strand, Fynshav, Købingsmark, Det Maritime Center (Kær Vestermark) og Ballebro. Drejby – Kerneland er ikke medtaget, da der ikke er gode forhold til vinterbadning.

Såfremt det ønskes at fastholde og videreudvikle vinterbadning, vurderes der behov for løbende drift, fortsat badevandskontrol samt vinterrengøring af offentlige toiletter i perioden 1. november til 1. april.

Økonomi pr. Vinterbadepunkt-strand

	Vinterbadepunkt	Blå flag og Vinterbadepunkt
Gebyr	5.500 kr.	3.400 (reduceret gebyr, da der betales for Blå Flag)
8 stk. vandprøver á 750 kr. pr. stk.	6.500 kr.	6.500 kr.
Skiltning, flag m.v.	4.200 kr.	4.200 kr.

Anlægsvedligeholdelse	3.000 kr.	3.000 kr.
I alt:	19.200 kr.	17.100 kr.

Samlede årlige omkostninger:

	Status på strande:	Omkostning:
Alnor Strandpark	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
Ballebro	Vinterbadepunkt	19.200 kr.
Det Marine Center på Kær Vestermark	Vinterbadepunkt	19.200 kr.
Fluepapiret	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
Fynshav Strand	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
Købingsmark	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
Lågmaj Strand	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
Mommark Strand	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
Sønderborg Strand (Den Sorte Badestrand)	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
Vemmingbund	Blå Flag og Vinterbadepunkt	17.100 kr.
I alt:		175.200 kr.

Forbedrede faciliteter:

Rengøring i vinterhalvåret af de offentlige toiletter på stederne 2 gange pr. uge i perioden 1. november til 1. april	26 uger af 2 timer á 400 kr. (1 time hver mandag og fredag) I alt: 20.500 kr. pr. toilet i perioden.	205.000 kr.

Årlig driftsomkostning ved 10 vinterbadepunkter incl. rengøring af offentlige toiletter i vinterhalvåret: kr. 380.200 kr.

Udviklingspotentialer for vinterbadeklubber og landsbylaug
Tilbagemeldingen i evalueringen peger på at vinterbadeklubber og landsbylaug med fordel kunne etablere bedre badestiger og aflægningsmuligheder for håndklæde og tøj samt evt. saunafaciliteter og årlige vinterbade-events. Kommunikationen om vinterbadepunkter kan styrkes, bl.a. på flere sprog og via lokale kanaler.

Da badebroer og andre anlæg mange steder fjernes om vinteren, må vinterbaderne gå direkte i vandet, hvilket øger

risikoen sammenlignet med adgang via en badebro. Det kan derfor være nødvendigt at tilpasse forholdene ved enkelte badebroer for at sikre en tryg adgang til vandet året rundt. Alternativt kan det vurderes om antallet af vinterbadepunkter skal reduceres. Eksempelvis nedtages badebroen ved Fluepapiret i Sønderborg, og der er alternative muligheder i nærheden ved Sønderborg Strand og havnebadet.

Udviklingspotentialer i samarbejde med kommunen
Handicaptilgængelighed kan være en udfordring, og det anbefales, at det tydeligt fremgår, hvilke faciliteter der er tilgængelige for personer med forskellige behov. Der foreslås også bedre parkeringsmuligheder for vinterbadere, fx tidsbegrænset parkering tæt på bade stederne.

Fra 2027 er der ikke finansiering til vinterbadepunkter. Såfremt tilbuddet fortsat skal eksistere, anbefales det medtaget i budgetforhandlinger.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at der af sagen fremgår udgifter, hvortil der ikke er peget på finansiering.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Udsat til kommende udvalgsmøde.

8. Orientering om status på udmøntningsplan 2026-2029

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgsmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer pr. august.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029.

Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 12. november 2025 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 18. februar 2026 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2026 og herefter i maj, september og november.

Udover elementerne for budgettet for 2026, indeholder orienteringen også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. august fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Taget til efterretning.

9. Orientering om ledelsesinformation 2026 - ultimo juli

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Samlet forventes der balance på områderne under Natur-, Klima- og Miljøudvalget i 2026, idet det forventede regnskab er inden for et spænd på +/- 1 pct. af det korrigerede budget.

Eventuelle mer- eller mindreforbrug på det takst- og brugerfinansierede område overføres til 2027.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet for Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område ultimo juli 2026 viser et forbrug på 68,970 mio. kr. svarende til 55,0 pct. af det korrigerede budget.

Forventet regnskab for de enkelte områder er følgende:

Politikområde 03 Kommunale ejendomme:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 08 Veje og Trafik:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Det bemærkes, at områderne under Økonomi- og Strategiudvalget viser et forbrug på 35,291 mio. kr. svarende til 57,6 pct. af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Taget til efterretning.

10. Generel orientering

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Status på Flensborg Fjord som UNESCO Biosfære.
2. Notat – SDU-projektansøgning
3. Busbetjening af Vollerup
4. Naturpark Nordals
5. Forvaltningens anvendelse af digitalisering og AI.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

BESLUTNING NATUR-, KLIMA- OG MILJØUDVALGET DEN 02-09-2026

Taget til efterretning.